

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДДРЕПА
„СТЕФАН ВАСИЛЕВ”

СВИЛЕНГРАД, УЛ. ”МАКСИМ ГОРКИ” № 2А

тел: 0379-71651; e-mail: pui.svilengrad@abv.bg

<http://csop-svilengrad.com>

УТВЪРЖДАВАМ:.....
БИНКА КАШЕРОВА
Директор на ЦСОП „Стефан Василев”
Гр. Свиленград

ТЕРАПЕВТИЧНА ПРОГРАМА

ПСР/АРТТЕРАПИЯ-ХЛЕБНА ТЕРАПИЯ

учебна 2026/2027 година

Изготвил:.....

Хр.Алексиева/арттерапевт-хлебна терапия/

1. Кратко представяне на терапевтичната програма:

Хлебната терапия е иновативен метод, който включва разнообразни дейности за развиване на фината моторика, емоционалната регулация, когнитивните процеси и практически умения за по-пълноценен самостоятелен живот. Занятията се организират около определени теми според характеристиките на групата. По един забавен начин учениците придобиват умения и имат възможност да изразят своите преживявания и да разберат чувствата на другите. Залага се на въображението, неподправената детска креативност и пълна свобода за развиване на творчество.

Терапевтичният процес е адаптиран според индивидуалните потребности и проблеми на детето.

Целта на терапевтичната програма по хлебна терапия е подобряване на емоционалното състояние на детето, подпомагане на образователния процес и творческия потенциал, изграждане на умения за общуване и развиване на социални компетентности.

Терапевтичните занятия по хлебна терапия се провеждат в хлебната къща чрез следните дейности:

- Игри за загряване - Занятията започват със загряващи игри-за раздвижване на ръце, длани, масаж на раменете. Те са забавни и създават положително настроение, като целта им е да предразположат и настроят децата за следващите дейности .
- Рисунки в брашно - Методът „рисуване върху брашно“ развива вниманието, фината моторика и въображението. Рисувайки върху брашно, участниците визуално възприемат различни предмети, букви, цифри и правилно ги възпроизвеждат. Спонтанното рисуване върху брашно позволява да се изразяват чувства, проблеми, страхове и желания.
- Работа с тесто - Занятията включват замесване на тесто, работа със замесеното тесто, оформяне на различни фигури, печене, беседване, споделяне на направеното. Дейностите на месене и изработване на изделия от тесто оказват положително въздействие за изграждане на увереност, свободно себеизразяване и свързване с другите. Те провокират творческите умения, развиват фината моторика, подобряват точността, чувството за ориентация и допир.
- Театър на трохите – Метод за развиване на собствени сценарии и правене на кукли от тесто за създаването на куклени театрални представления. Куклата приема характера на лично изразно средство, чрез което участниците говорят за и от себе си.

- Кухненска музика – методика, при която музикалните инструменти са обикновените всекидневни кухненски съдове, от бъркалки до тави. В „Кухненската музика“ няма професионалисти, няма по-добри или по-лоши музиканти, тъй като методиката е развита, така че децата да свирят много лесни ритми. Пуска се музика и се възпроизвеждат различни ритми. Така се развива чувството за ритъм и такт с другите. Децата се учат на търпение и толерантност, на разбиране, че всеки има свой собствен ритъм и е важното да се вслушваме в него и да го приемаме.
- Забавна кулинария - Метод за арттерапия, насочен предимно към децата чрез ангажирането им в кулинарни дейности, възприети като изкуство. Забавна кулинария-дейност, която позволява на децата да проявяват творчество и въображение при приготвянето на питки, хлебчета и украсяването им във формата на различни растения, животни, предмети и символи.

2. Терапевтични цели:

- Да се развие и подпомогне творческия потенциал и индивидуалните умения на учениците.
- Подпомагане на образователния процес.
- Да се усъвършенства фината моторика, прецизността и търпението на учениците.
- Да се разгърне фантазията на учениците, усета им за форми, естетически вкус и чувството за красота и хармония.

3. Очаквани резултати в края на терапевтичната програма

- Чувство за сигурност и увереност в собствените сили и възможности.
- Подобрена фина моторика.
- Свободно себеизразяване и свързване с другите.
- Подобрена емоционална регулация и развити социални умения.

4. Съдържание на терапевтичната програма

Дейности	Тема	Компетентности като очаквани резултати от терапията	Място на провеждане	Бележки
Рисунки в брашно	Очертаване на длан. Отпечатък Отпечатъци в брашно Рисуване на прави линии Рисуване на кръг Рисуване на различни по големина кръгове Нарисувай дъжд Нарисувай слънце Нарисувай дърво Нарисувай къща Нарисувай себе си Нарисувай семейството си Нарисувай подарък за приятел Есенни картини в брашно Рисуване на животни Рисуване на плодове Рисуване на зеленчуци Зимни рисунки в брашно Нарисувай отговора на гатанките Рисуване на герой от приказка Рисуване на приказка Писане на цифри в брашно Писане на букви в брашно Писане на думи в брашно.	Спонтанното рисуване върху брашно позволява да се изразяват чувства, проблеми, страхове и желания. Творческата работа дава възможност на децата да общуват както със символи, така и вербално. Творенията служат като средство, улесняващо комуникацията. Методът развива вниманието, фината моторика и въображението. Рисувайки върху брашно, участниците визуално възприемат различни предмети, символи, букви, цифри, и правилно ги възпроизвеждат. Правят илюстрации по приказка.	Хлебна къща	

	Решаване на задачи в брашно Рисуване на предмети и символи Нарисувай подарък за мама Рисуване на средство от избрана професия Пролетни картини в брашно Нарисувай мечтите си Весели и тъжни герои Довърши поредицата от символи	Освобождаване от проблемите, които децата задържат в себе си, отиграване за намиране на някакво решение или изход.		
Работа с тесто	Да замесим тесто Игра с тесто - месене, мачкане, притискане с длани Игра с тесто - мачкане, откъсване на различни по големина парчета Игра с тесто-овалване, сплескване, извиване, разточване Оформяне на топче от тесто Оформяне на фитилче от тесто Охлюв от тесто Геврече от тесто Есенни листа от солено тесто Плодове от тесто Зеленчуци от тесто Животни от тесто Фигури и символи от тесто Коледни сувенири от солено тесто Хлебни цифри Геометрични фигури от тесто Хлебна математика	Дейностите на месене и изработване на изделия от тесто оказват положително въздействие за формирането на по-голяма увереност, свободното себеизразяване и свързването с другите. Те провокират творческите умения, развиват фината моторика, подобряват точността, сръчността и чувството за ориентация . Децата се насърчават да експериментират при изработването на различни фигури от тесто. Те учат и се забавляват. Собственоръчно омесват и оформят от тесто цифри и букви.	Хлебна къща	

	Хлебни букви Хлебна граматика Сърца от тесто Мартеници от солено тесто Карта на България от тесто Сувенири от солено тесто за мама Да замесим хляб Кукли от тесто Поверия за хляба Цветя от тесто Изработване на часовник от тесто Хляб и традиции Български пословици и поговорки за хляба	С изпечените цифри решават задачи, а с буквите образуват срички и думи. Месенето, изпичането и разчупването заедно на хляба създава чувство за дом, топлина, сигурност и партньорство. Месенето на тесто подпомага споделянето, сплотяването и създаването на мир. Изразява свободата да сътвориш нещо свое сам.		
Театър на трохите	Изработване на кукли от тесто Описание на външния вид и качествата на своя герой/ хлебна кукла/ Съчиняване и пресъздаване на история за своята хлебна кукла Съчиняване и пресъздаване на истории от ежедневието Пресъздаване на роля на герой от приказка Пресъздаване на приказки, разкази Театър на трохите на любима приказка	Стимулират мисловната и паметовата си дейност, въображението както и речта. Тук се проявява експериментирането с материали и създаване на кукли от тесто. Деца подобрят уменията си за социално взаимодействие, изразяват и управляват силни чувства и мисли, подобрят самочувствието и личната си автономност. Развива се стремежа към доброжелателност, общуване и позитивно отношение към околните и живота.	Хлебна къща	
Кухненска музика	Импровизиране с кухненски инструменти по собствен замисъл Възпроизвеждане на собствен ритъм Възпроизвеждане на лесни ритми	Музиката в нейната т.нар. активна форма е свързана с използването на различни музикални инструменти за себеизразяване, най-често под формата на игра. Тук	Хлебна къща	

	Възпроизвеждане на лесни ритми по групи Свирене на ритми под съпровод на марш Свирене на ритми под съпровод на народна музика Свирене на ритми под съпровод на самба Слушане на музика и възпроизвеждане на ритми Упражнения с различни ритми с изговаряне на срички, думи	участниците творят музика с помощта на кухненски инструменти. Създават се условия децата да проявят инициативност и въображение, да се предизвика тяхната спонтанност и творчество. Методът развива чувството за ритъм и такт с другите и предлага много забавление, радост и положителни емоции. Кухненската музика като музикална терапия учи да се вслушваме в другия и чрез неговия звук да чуем самите себе си.		
Забавна кулинария	Забавни сандвичи „Животни“ Забавни сандвичи „Растения“ Сандвичи „Личица“ Интересни сандвичи с най-различни фигури Малки сандвичи хапки на клечка Украсяване на хлебчета във формата на различни животни Украсяване на хлебчета във формата на различни растения Украсяване на хлебчета и във формата на различни хора Украсяване на хлебчета във формата на различни символи и предмети	Чрез метода на забавна кулинария се придобиват знания и умения относно заобикалящата среда, ориентирането в часовото време, в дните на седмицата. Участниците имат възможността да видят и докоснат темата на сесията и по този начин се изгражда една по-реална и дълготрайна представа у тях. Проявяват сръчност и въображение при украсяването на хлебчета в различни форми.	Хлебна къща	